

METODOLOGIA
de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător
în baza analizei criteriilor de risc în domeniul publicității și ajutorului de
stat

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta Metodologie este elaborată în scopul implementării prevederilor Legii nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a Hotărârii de Guvern nr. 694 din 05 septembrie 2013 cu privire la aprobarea Metodologiei generale de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc în domeniul publicității și ajutorului de stat.

2. Prezenta Metodologie se aplică de Consiliul Concurenței la planificarea controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc în domeniul publicității și ajutorului de stat.

3. Metodologia stabilește cadrul organizatoric și metodologic al procesului de evaluare a riscurilor la planificarea controlului de stat în domeniul atribuit Consiliului Concurenței și modalitatea de acordare a punctajului corespunzător după o scară prestabilită, prin raportarea acestuia la ponderea fiecărui criteriu în funcție de relevanța lui pentru nivelul general de risc.

4. Aplicarea punctajelor aferente fiecărui criteriu identificat în prezenta Metodologie urmează să fie efectuată pentru fiecare întreprindere supusă controlului și este urmată de elaborarea clasamentului acestora în funcție de punctajul obținut, în corespundere cu nivelul individual de risc estimat.

5. Nivelul de risc estimat pentru fiecare întreprindere determină nivelul frecvenței și intensității necesare acțiunilor de control ce privesc întreprinderea în cauză.

6. În sensul prezentei Metodologii, se definesc următoarele noțiuni principale:

1) *risc* – probabilitatea cauzării de daune vieții și sănătății oamenilor, mediului, securității naționale/ordinii publice în urma activității persoanei fizice sau juridice și gradul acestor daune.

2) *criteriu de risc* - sumează un set de circumstanțe sau de însușiri ale subiectului și/sau obiectului pasibil controlului, și/sau raporturilor anterioare ale persoanei controlate cu organul de control, existența și intensitatea cărora pot indica probabilitatea cauzării de daune vieții și sănătății oamenilor, mediului înconjurător, securității naționale/ordinii publice în urma activității persoanei fizice sau juridice și gradul acestor daune.

3) *riscul de nedescoperire* – riscul ca în urma procedurii de control să nu fie obținute informațiile și documentele necesare care țin de obiectul controlului de stat și/sau să nu fie posibilă verificarea respectării de către subiectul supus controlului a prevederilor legislației în domeniul publicității și ajutorului de stat.

7. Principii ale evaluării riscurilor sînt:

1) legalitatea – evaluarea riscurilor la planificarea controlului se efectuează în condițiile legislației în vigoare, principiul respectîndu-se la toate etapele, inclusiv la asigurarea protecției informației;

2) transparența – autoritatea difuzează informații ce rezultă în urma evaluării riscurilor în măsura în care transparența acestui proces nu aduce atingere integrității informațiilor ocrotite de lege și altor informații confidențiale;

3) planificarea – controlorul planifică acțiunile de control în baza identificării și evaluării riscurilor în condițiile legislației în vigoare, pentru a defini prioritățile activității de control în concordanță cu domeniile în care Consiliul Concurenței este învestit cu dreptul de a efectua controale.

II. STABILIREA CRITERIILOR DE RISC

8. Criteriile de risc trebuie să fie grupate în funcție de subiectul controlului, obiectul controlului și raporturile anterioare cu organul de control. La stabilirea criteriilor de risc se va utiliza după caz: în funcție de subiect – cifra de afaceri, perioada de timp în care persoana controlată desfășoară activitatea supusă controlului, numărul de persoane angajate; în funcție de obiect – genul de activitate desfășurat de persoana controlată; în funcție de raporturi anterioare – data efectuării ultimului control, încălcările anterioare.

9. Fiecărui domeniu de control de stat îi sînt stabilite criteriile de risc conform funcțiilor și atribuțiilor Consiliului Concurenței, tipului raporturilor și valorilor sociale care urmează a fi apărute și prejudiciile ce urmează a fi evitate.

10. Pentru fiecare domeniu de control se stabilesc cel puțin cinci criterii de risc.

11. Criteriile de risc alese trebuie să respecte următoarele principii:

1) să fie relevante scopului activității Consiliului Concurenței;

2) să acopere toate întreprinderile pasibile controlului efectuat de Consiliul Concurenței. În mod special, criteriile alese trebuie să fie relevante activității și/sau însușirilor întreprinderilor controlate, și/sau bunurilor utilizate/produse de acestea;

3) să fie bazate pe informație certă, veridică și accesibilă. După caz, vor fi alese în primul rînd criteriile care acordă posibilitatea de atribuire a gradului de risc unei persoane concrete, în baza unor informații valorice (statistice) ce pot fi obținute din surse exterioare, terțe (care nu țin nici de activitatea Consiliului Concurenței și nici de datele acordate direct de întreprindere în sine) și care pot fi obținute oricît de des este necesar;

4) să poată fi ponderate între ele;

5) să fie posibilă gradarea fiecăruia dintre ele după intensitatea riscului pe care îl reflectă;

6) să fie raportate la caracterul multidimensional al izvoarelor de risc. Este esențial să nu se suprapună și să fie alese cele ce țin de subiect, obiect și de raporturile anterioare cu Consiliul Concurenței.

12. Criteriile de risc utilizate în mod obligatoriu, indiferent de specificul fiecărui domeniu de control, vor fi următoarele:

1) perioada în care persoana controlată desfășoară activitatea supusă controlului;

2) data efectuării ultimului control;

3) încălcările anterioare.

13. Este obligatoriu ca la alegerea criteriilor de risc, pe lângă criteriul stabilit la punctul 12 litera a) al prezentei Metodologii, se utilizează cel puțin încă un criteriu de risc ce se referă la subiect și reflectă mărimea acestuia.

14. Graficul controalelor se va întocmi de către Consiliul Concurenței în conformitate cu cerințele stabilite la punctul 12 și punctul 13, în baza următoarelor criterii de risc:

1) cifra de afaceri;

2) perioada de timp în care persoana controlată desfășoară activitatea supusă controlului;

3) numărul de persoane angajate;

4) genul de activitate desfășurat de persoana controlată;

5) data efectuării ultimului control;

6) încălcările anterioare.

15. Controlorul trebuie să identifice și să evalueze riscurile de dispariție sau denaturare a informațiilor, la nivelul entității controlate. În acest scop, controlorul trebuie:

1) să identifice riscurile în procesul de obținere a informațiilor despre entitate și a mediului său, inclusiv a controalelor relevante care se referă la riscuri și prin luarea în considerare a genului de activitate a entității controlate.

2) să evalueze riscurile identificate și măsura în care acestea se referă la entitatea controlată;

3) să coreleze riscurile identificate cu ceea ce ar putea funcționa greșit la nivelul afirmațiilor, ținându-se cont de controalele relevante pe care controlorul le-a efectuat anterior.

16. Controlorul trebuie să revizuiască evaluarea riscurilor și, respectiv, procedurile de control, de fiecare dată când pe parcursul controlului riscurile evaluate pot să nu reflecte corect anumite situații din cadrul entității, iar procedurile de control viitoare pot să nu fie eficiente în detectarea riscurilor.

III. GRADAREA INTENSITĂȚII RISCULUI

17. Fiecare criteriu de risc se repartizează pe grade/nivele de intensitate, punctate conform valorii gradului de risc. Scara valorică este cuprinsă între 1 și 5, unde 1 reprezintă gradul minim și 5 gradul maxim de risc.

18. La acordarea cifrelor valorice se ține cont de ponderea fiecărui nivel în cadrul criteriului de risc și de uniformitatea trecerii de la un nivel de risc la altul,

astfel încât de la nivelul minim la nivelul maxim de risc să fie reflectat un registru complet și relevant al nivelelor de risc posibile.

19. Pentru criteriile de risc stabilite, punctajele vor fi acordate în felul următor:

1) perioada în care persoana controlată desfășoară activitatea supusă controlului, conform tabelului:

Perioada de activitate a întreprinderii	Gradul de risc
mai mult de 20 de ani	1
15-20 de ani	2
10-15 ani	3
5-10 ani	4
până la 5 ani	5

2) data efectuării ultimului control, conform tabelului:

Durata de la data efectuării ultimului control	Gradul de risc
Până la 1 an	1
1-2 ani	2
2-3 ani	3
3-4 ani	4
Mai mult de 4 ani	5

3) încălcările anterioare, conform tabelului:

Încălcările depistate la ultimul control	Gradul de risc
Au fost depistate încălcări neînsemnate, dar care nu constituie componentă de contravenție (a fost înaintată prescripție) sau nu au fost încălcări	1
Au fost depistate încălcări neînsemnate care constituie componentă de contravenție, fără cauzarea de daune (a fost stabilită sancțiune)	2
Au fost depistate încălcări care constituie componentă de contravenție și s-au cauzat prejudicii (stabilită sancțiune, achitare de daune)	3
A fost depistat că subiectul a comis	4

anterior de două ori aceeași încălcare care constituie componență de contravenție	
A fost depistat că subiectul a comis anterior de trei sau mai multe ori aceeași încălcare care constituie componență de contravenție	5

4) cifra de afaceri, conform tabelului:

Cifra de afaceri a entității controlate	Gradul de risc
Până la 3 milioane de lei	1
3-25 mii milioane de lei	2
25-50 milioane de lei	3
50-100 milioane de lei	4
Mai mult de 100 milioane de lei	5

5) numărul de persoane angajate, conform tabelului:

Numărul de persoane angajate	Gradul de risc
Până la 9 persoane	1
9-49 de persoane	2
49-249 de persoane	3
249-300 de persoane	4
Mai mult de 300 de persoane	5

6) genul de activitate desfășurat de persoana controlată, conform tabelului:

Genul de activitate desfășurat de persoana controlată	Gradul de risc
Activități culturale și de agrement, agricultură, silvicultură și pescuit, alte activități de servicii	1
Învățământ, industria extractivă, activități profesionale, științifice și tehnice, intermediari financiare și asigurări	2
Industria prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer	3

condiționat, construcții, hoteluri și restaurante, activități de servicii administrative și activități de servicii suport	
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, sănătate și asistență socială, transport și depozitare	4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, informații și comunicații, tranzacții imobiliare, publicitate și activități de studiere a pieței	5

IV. PONDERAREA CRITERIILOR

20. Fiecărui criteriu îi va fi stabilită ponderea în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru domeniul specific de control.

21. Se va determina ponderea pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu va impune diminuarea ponderii pentru alte criterii, conform tabelului:

Criterii	Ponderea
Perioada de activitate a întreprinderii	0,1
Durata de la data efectuării ultimului control	0,2
Încălcările depistate la ultimul control	0,2
Cifra de afaceri a entității controlate/Numărul persoanelor angajate	0,3
Genul de activitate desfășurat de persoana controlată	0,2
TOTAL	1,0

22. Pentru toate domeniile specifice de control, ponderea criteriilor obligatorii, stabilite la punctele 12 și 13 ale prezentei Metodologii, în sumă nu

poate fi mai mică de 0,5 și fiecare criteriu obligatoriu în cauză nu poate avea o pondere mai mică de 0,1.

23. La determinarea ponderii, pentru fiecare criteriu se va ține cont de:

1) scopul, atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Concurenței;

2) influența criteriului ales asupra prejudiciului potențial ce se dorește a fi evitat;

3) multidimensionalitatea izvoarelor de risc, ponderându-se corespunzător criteriile ce țin de diferite aspecte, în dependență de subiect, obiect și raporturi anterioare.

24. Este obligatorie revizuirea periodică a ponderilor atribuite fiecărui criteriu de risc, în funcție de rezultatele controalelor anterioare și de actualizarea informației colectate. În cazul în care un criteriu își pierde în timp din relevanță, se va reduce consecutiv ponderea acestuia în raport cu restul criteriilor utilizate.

V. APLICAREA CRITERIILOR ÎN RAPORT CU SUBIECTUL POTENȚIAL AL CONTROLULUI

25. După ce au fost determinate criteriile concrete ce vor fi utilizate și ponderea acestora, aceste criterii se vor aplica în raport cu fiecare subiect potențial al controlului, stabilindu-se media ponderată a gradelor specifice de risc în baza următoarei formule:

$$R_g = (w_1 R_1 + w_2 R_2 + \dots + w_n R_n) \times 200$$

sau

$$R_g = \left(\sum_1^n wR \right) \times 200$$

unde:

R_g – gradul de risc global asociat cu subiectul potențial al controlului;

1, 2, n – criteriile de risc;

w – ponderea fiecărui criteriu de risc, unde suma ponderilor individuale va fi egală cu unitatea;

R – gradul de risc pentru fiecare criteriu.

26. În urma aplicării formulei stabilite la punctul 25, riscul global va lua valori între 200 și 1000 de unități, unde subiecții care obțin 200 de unități sînt asociați cu cel mai mic risc.

27. În funcție de punctajul obținut în urma aplicării formulei, sînt listați subiecții controlului, în vîrfurile clasamentului fiind plasați subiecții care au obținut punctajul maxim (1000 unități). Subiecții din vîrfurile clasamentului sînt asociați cu un risc mai înalt și urmează a fi supuși controlului în mod prioritar.

28. În baza clasamentului criteriilor de risc, Consiliul Concurenței întocmește proiectul graficului controalelor trimestriale planificate, pe care îl expediază spre înregistrare Cancelariei de Stat, în modul și termenul stabilit de actele normative în vigoare.

29. Clasamentul va fi utilizat de Consiliul Concurenței pentru stabilirea frecvenței de control recomandate pentru fiecare subiect. Frecvența recomandată poate fi utilizată pentru prioritizarea controlului inopinat în cazul în care în același timp mai multe întreprinderi cad sub incidența temeiurilor și condițiilor stabilite la articolul 19 al Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

30. La sfârșitul perioadei pentru care s-a făcut planificarea, Consiliul Concurenței va elabora un raport prin care se va determina ponderea agenților economici supuși controlului din numărul total, va modifica, după caz, punctajele acordate anterior în baza informației acumulate în urma controlului, a schimbării situației în raport cu data ultimului control efectuat, a actualizării profilului fiecărui subiect.

VI. CREAREA ȘI MENȚINEREA SISTEMULUI DE DATE NECESAR APLICĂRII CRITERIILOR DE RISC

31. Sistemul de analiză a controalelor în baza criteriilor de risc trebuie să fie întemeiat pe date statistice relevante, certe și accesibile furnizate de Biroul Național de Statistică și a alte date veridice ce corespund prevederilor legale. Este obligatorie evitarea aplicării criteriilor de risc în baza datelor incomplete și interpretabile.

32. Pentru elaborarea și menținerea clasamentului agenților economici conform riscului prezentat, respectând legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal, Consiliul Concurenței menține baza de date care va reflecta:

1) lista tuturor persoanelor pasibile de a fi supuse controlului, cu datele individuale de identificare;

2) istoria activității de control;

3) profilul fiecărui agent economic, cu informația relevantă pentru criteriile de risc utilizate pentru clasificarea agentului în cauză.

4) alte informații stabilite de Consiliul Concurenței.

33. Consiliul Concurenței, după necesitate, va reexamina și actualiza informația necesară pentru aplicarea criteriilor de risc.

34. Dacă, în opinia controlorului, probabilitatea de nedescoperire a informațiilor căutate este mai mare decât cea de descoperire a acestora, acțiunile de control pot fi modificate în mod corespunzător, cu acordul Președintelui Consiliului Concurenței.

35. La determinarea dovezilor pentru confirmarea informațiilor necesare la planificarea controlului de stat, controlorul poate lua în considerare dovezile obținute în cursul evaluărilor precedente. În acest caz, controlorul trebuie să determine măsura în care informațiile obținute în perioadele anterioare rămân relevante, dacă controlorul intenționează să utilizeze acele informații la evaluarea curentă.